

Megjelenik mindennap, hétfő kivételével. Előfizetési árak: egy hónap 4 pengő, negyedévre 10 pengő 80 fillér. — A külföldön érkezők az összegeknek a kétszerese az előfizetési díj

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. kerület, József-körút 5. Telefon-szám: József 444-04-től József 444-09-ig. — Levélcím: Budapest, 4. Postafiók 55. — Kiadja a Budapesti Hírlap R.-T.

Szépirodalmi főmunkatárs: HERCZEG FERENC • Főszerkesztő: CSAJTHAY FERENC

Igazságot Magyarországnak!

Az aviatika aranykönyvébe, az óceánrepülésnek nemcsak pusztán sportot, hanem a civilizáció, a haladás messzebbmenő céljait szolgáló történetébe a mai napon beírta nevét a magyar rátermettség, a magyar akarat, bátor kéz és acélos szív.

Azoknak az államoknak képviseletét, amelyek egy történelmi kataklizma mohó vámszedőiként úgy nőttek meg körülöttünk, hogy csupa olyasmit vettek el, ami bennünket illet: nem találjuk ebben az aranykönyvben. Fiai révén csak Amerikának, az angol, olasz, francia, német nemzeteknek jutott ki az óceánrepülés dícsősége, eseh, román, vagy szerb hősről azonban, aki a levegő ily hőse lenne, nem tudunk. A mai nappal a hatalmas országok mellett számunkra is kijutott ez a dícsőség, amelynek fényébe minden önhittség nélkül, de a fel-emelt fej büszkeségével és magabizásával nézhetünk. Mint a kultúrunka annyi területén, most a diadal jegyében képviselve van fajtánk az aviatika rendkívüli teljesítményeinek lapjain is. Ott vagyunk nem alá, hanem mellérendelt viszonyban. Hatalmas népek mellett ott vagyunk két nagyszerű magyar pilóta révén, akik tegnap és ma az egész világ figyelmét ráirányították arra a csonka országra, amelynek ők fiai s amely utjuk végállomása volt.

Ráirányították először magának a vállalkozásnak, a levegőóceánt áthasító utjuknak aviatikai jelentőségével, de még inkább azzal a névvel, amelyet repülőgépjük visel, azzal a jelmonddal, amely nemzetünk történelmi élniakarásának jelmondata: *Justice for Hungary!* **Igazságot Magyarországnak!**

A Trianonban vegetálásra, lassú elorvasításra ítélt magyar nemzet ügyét szolgálta annak a két pilótának, Endresznek és Magyarinak startja, akik tegnap, kedden emelkedtek a levegőbe Amerika földjén, hogy aztán, mint valami mesebeli sasmadár, maguk mögött hagyva a viharzó és beláthatatlan tengert, elrepülve idegen hegyek és népek, országok és városok fölött, leszálljanak a vérző magyar földre. Az út, amelyet megtettek, a megszakítás nélküli óceánrepülések között idáig a legnagyobb, s szakértők megállapították azt is, hogy a gyorsaság, amellyel a *Justice for Hungary* szelte a levegő birodalmát, rekordidőt jelent. A két magyar pilóta tehát elmondhatja, hogy, amit végbevittek, az sportszempontból is újabb bravur, újabb továbbmenő eredmény az eddig ismert aviatikai eredmények sorozatában. Utjukat azonban ez csak következményként kísérte, gépmadaruk technikai és a maguk egyéni, pilótai kiválóságából kifolyóan. A cél, amely magát a diadalmas mechanizmust, a gépet létrehozta, a startot előkészítette s a diadalmas pilótákat a gépmadar nyergébe ültette: *Justice for Hungary!* **Igazságot Magyarországnak!** Semmi többet, csak igazságot, de azt mindenkifölött és mindezekelőtt.

Abból a motorzúgásból, amely a *Justice for Hungary*-t előrevitte, útját jelezte az éjszakában, felhők fölött és alatt, ködben, szélben és verőfényben: ennek az igazságnak a szava zúgott, a magyar igazságkövetelés ereje dübörgött. Átszállva a tengeren, és az európai kontinensen, figyelmeztette a hallani nem akarókat és a bekötött szeműket. Figyelmeztette azt az Európát, amely ha eddig nem értette meg, érte meg nemcsak a magunk, hanem a saját érdekében is: egy nagy per felvételét és elintézését kívánjuk, igazságot akarunk, mert békét akarunk.

Az óceántulra szakadt, az Amerikában élő és dolgozó, de szemével Árpád országának sorsát figyelő magyarság aktivitása vetette fel a *Justice for Hungary* óceánrepülésé-

nek tervét és áldozatkészsége tette lehetővé annak megvalósulását. Abban a feszült érdeklődésben, amely a start első pillanatától kezdve kísérte a *Justice for Hungary* útját: az amerikai magyarság szíve együtt dobogott a csonka ország, a megszállt területek és a távolabbi külföld minden magyarjának szívével. Belevetült ebbe az idegfeszítő érdeklődésbe az a szorongó érzés is, hogy hátha a nagyszerű vállalkozás nem sikerül egészen úgy, amint tervezték, hátha valami balsors leskelődik a vakmerő út állomásain a magyar pilóták gépére. Viszont éreztük, világosan láttuk azt is, hogy ennek

az óceánrepülésnek csak egyféleképpen szabad végbemennie: a diadal jegyében. Épp ezért a délutáni órákban, amikor elmentmondó hírek is kezdtek érkezni a *Justice for Hungary*-ról: határtalanul nőtt az izgalom, ami elfogta nemcsak Budapest, hanem az egész ország népét, és azokat a határontúli magyarokat is, akikhez a rádió röptette a híradást a repülőgép útjáról. Az izgalmas aggodást azonban csakhamar a határtalan lelkesedés váltotta fel, amikor bizonyossá vált, hogy a két magyar pilótának sikerült végrehajtani minden közbeeső incidens nélkül azt, amire vállalkoz-

tak s ami a nemzeti ügy pilótáivá is avatta őket. Hogy nem hajszálpontosan a mátyásföldi repülőtéren szálltak le: ez semmit sem von le teljesítményük jelentőségéből, utjuk nagyszerű sikeréből.

Elérték azt, ami a kitűzött cél volt: átrepülve az óceánt, szállva a verőfényben az európai kontinens fölött, az igazságot való magyar kiáltást írták a világ égboltozatára. Köszönet és hála ezért azoknak az amerikai magyaroknak, akik ezt a napfényes demonstrációt lehetővé tették s köszönet, hála és elismerés a két pilótának, a levegő magyar hőseinek.

A Justice for Hungaryt győzelemmel hozták át az óceánon Magyar Sándor és Endresz György

Huszonhat órás repülés után benzinhány miatt Bicskén kénytelenek voltak leszállni — Az óceán hőseit repülőgép hozta Budapestre — Bethlen István a kormány tagjainak jelenlétében a miniszterelnöki palotában fogadta a magyar repülőket — Budapesti népe határtalan izgalommal és lelkesedéssel várta a Justice for Hungary megérkezését

Világrekordot jelent a két magyar aviatikus hősi repülése

Csütörtök ünnepnapja volt a magyarságnak. Örömteli várakozás, majd lelkesedés festette rózsáit tizenkétmillió magyar arcára, akik szívükben érzik verni a magyar igazságot. Két magyar repülő felszállt Amerika földjén, átrepült az Atlanti-óceán fölött és megszakítás nélkül repülve, magyar földre ereszkedett le gépével. Szerda este óta, amikor megjött a híre, hogy Magyar és Endresz csakugyan startoltak, merő egy lázas izgalomban égett egész Csonkama-gyarország népe. Jóformán óráról-órára tudtuk s a rádió útján mindenki tudta, hogy a levegő két vakmerő utasa merre jár és hogyan közeledik rohamlépésben útja vége felé, Csonkama-gyarország földjéhez. A csütörtök délutáni órákban azután már szinte kibírhatatlan lett a magyar lelkek izgalma. Végre hét órák meg-jött a hír, hogy a *Justice for Hungary* magyar földre érte. Mellékes, hogy közben világ-rekordidő alatt repülte át az Atlanti-óceánt, mellékes, mert csak ceremónia, külsőség kérdése, hogy nem Mátyásföldön, hanem Bicske mellett szállt le, hogy benzinjé az utolsó pillanatban kifogyott, hogy huszonhat óra néhány perc alatt tette meg az óriási utat, hogy az egész kormány és hivatalos és nem hivatalos személyek ezrei vonultak ki Endresz és Magyar fogadására.

Mindenekelőtt való tény s a magyar élniakarás és élnitűdés letagadhatatlan dícsősége, hogy Amerikából egyfolytában hazarepültek. Hogy megtették, amire vállalkoztak. Mit tesz az, hogy nem Mátyásföldön, de ötven kilométerre a céljuktól, Bicske mellett kötöttek ki. Akadnak, akik ezt és esakis ezt akarják látni a heroikus és nagyszerű csakekedetben, azt azonban már nem akarják észrevenni, hogy még így is többszáz kilométerrel hosszabb utat tettek meg rövidebb idő alatt, mint Amerikából Európába repült valamennyi előzőjük, akik legfeljebb német, avagy olasz földig jutottak. Endresz és Magyar dícsősége hervadhatatlan. Sikerük az egész maroknyi magyarság büszkesége s mindnyájunk hódolatára és hálájára érdemes. A *Justice for Hungary* két légi utasa meghordozta nevüket szerte a világban és nagyobb szolgálatot tett a magyarság igaz ügyének, mint megannyi szónoklat, írás és megrendezett színjáték. Amikor Lindbergh, majd az első francia repülő- lők átrepülték az óceánt, nemzetük valóságos diadalordításban tört ki. Elszorult szívvel néztük gyöngeségünkben ezt a világraszóló leplezetlen örömet. Ma annál több okkal és joggal ör-

vendezhetünk. Amazok gazdag, minden hozzávalóban dúskálkodó nemzetek fiai voltak. A mieink földhözragadt szegények, akiket csak lelkesedésük és erő akaratuk éltetett s akiket mi is csak lelkesedéssel tudunk segíteni. A mieink nagyobbat műveltek. Övés, — a mienk a teljesebb dícsőség. Endresz és Magyar repülő- útjáról alább adjuk a részletes tudósítást:

Az első híradás az óceán fölött

LONDON, júl. 16.
(Reuter.) (Érkezett 8 óra 30 perc.) New-yorkból érkezett szikratávírat szerint a Stavangerfjord gözös 23 órák (középeurópai időszámítás szerint az északi szélesség 58 fok és 08 perc és a nyugati hosszúság 37 fok és 59 perc alatt találkoztak a Justice for Hungaryval. A magyar pilóták a következő üzenetet adták le a gözősnek:

„Minden rendben van, kezdetben rossz idő volt, most azonban az ég kiderült.”

Dél felé már túl voltak az óceán felén

NEWYORK, júl. 16.
(Érkezett 12 órák.) A magyar óceánrepülő- lők útja kedvezően halad előre. Az óceán felén már túl vannak és most már Irország felé közelednek. A Stavangerfjord norvég gözös a késő éjszakai órákban szikratávírti összekötte- tést létesített a Justice for Hungaryval és fel- vette Endresz és Magyar pilóták jelentését, amely szerint az újfundland—irországi út felét már megtették. Az útnak ez a része igen nehéz volt, mert rossz idővel kellett küzdeniük. Most már túl vannak a legrosszabb zónán és ked- vező hátsó szelek viszik előre a gépet. A kód is mögöttük maradt s csillagos tiszta ég alatt repülnek. A magyar pilóták közölték a törvén- hajóval, hogy feltétlenül bíznak vállalkozásuk sikerében.

A vakmerő magyar pilóták 36 órát szántak az ultra

NEWYORK, júl. 16.
A tengerparti meteorológiai állomások éj- szakai jelentése szerint a repülési feltételek az óceánon ez idő szerint nem mondhatók éppen kedvezőeknek. Az óceán fölött mindenütt sűrű ködfelhők terpeszkednek, ami nagyon megnehe- zíti a tájékozódást. Magyar és Endresz pilóták a Justice for Hungary vakmerő utasai elindu- lásuk előtt úgy nyilatkoztak a Harbour Grace-i repülőtéren, hogy számításuk szerint 36 óra alatt elérik Budapestet. Ha számításaik beválnak, úgy pénteken hajnali négy és öt óra között kell megérkezniük a mátyásföldi repülőtérré. A harbour-gracei start óta, amely középeurópai

időszámítás szerint szerdán délután félötör történt, nem érkezett újabb hír a repülőkről. A magyar repülőgépnek rádióállomása is van, amely azonban eddig még nem adott helyzetjelentést.

Rossz éjszaka után derűs időben az angol partok mentén

LONDON, júl. 16.
(10 óra 40 perc.) A Maya gözös reggel 1 óra 40-kor jelentette, hogy a Justice for Hungaryt látta 298 foknyira a következő fekvés- től: 49 fok 25 perc északi, 7 fok 50 perc kelet, reggel 7 óra 15-kor greenwichi időszámítás szerint.

(Megjegyzés: A kérdéses pozíció egészen közel van a Scilly szigetekhez.)

A Stavangerfjord norvég gözös korán reggel egy újabb rádióüzenetet fogott fel a Justice for Hungaryról, amelyben a repülőket kijelentették, hogy mindaddig rossz idejük volt, de most már teljesen kitisztult az ég.

17 óra: Linz — 17 óra 53 perc: Bécs

BÉCS, júl. 16.
(18 óra 5 perc.) Az asperni repülőtéren a magyar óceánrepülőket rádióösszeköttetésben áll és közli, hogy a magyar repülőket 17 órák Linz fölött voltak. Onnan Bécs felé vették útjukat.

BÉCS, júl. 16.
A magyar óceánrepülőket 17 óra 53 perckor átrepültek Bécs fölött.

Győr fölött

GYŐR, júl. 16.
(19 óra 40 perc.) A Justice for Hungary 6 óra 18 perckor megjelent a város fölött, egy kört írt le, majd nagy sebességgel folytatta útját. A repülőgép megjelenése az utcákon, a tömegben nagy lelkesedést keltett.

Kényszerleszállás Bicskén

(Este 20 óra 5 perc.) A Justice for Hungary az első jelentések szerint 7 óra tájban benzinhány miatt kényszerleszállást végzett Bicske közelében. A kényszerleszállás nem ment simán, a gép kereke és a propeller eltört, a pilóták azonban semmi bajuk sem történt.

A mátyásföldi repülőtérről azonnal repülő- gép indult a jelzett helyre. Magyar Sándor, a gép egyik pilótája három- negyed 8 óra tájban telefonon értesítette a mátyásföldi repülőteret, hogy a kényszerleszáll-